

Bevlogen kerkuil beschermer Dick Langwerden overvallen met Koninklijke Onderscheiding

•
•

AALTEN/DE HEURNE - "Het voelde als een overval toen burgemeester Stapelkamp van de gemeente Aalten plotseling binnenkwam op onze vergadering. We waren een uuren bezig. Eens in de tijd komen we uit de Achterhoek en de Liemers samen om te zien hoe het gesteld is met de kerkuil in de omgeving van elk van ons", verhaalt Dick Langwerden (69 jaar) van de Kerkuilenwerkgroep Achterhoek Liemers.

Afgelopen woensdag 7 februari ontving Dick Langwerden uit De Heurne voor zijn jarenlange inzet als vrijwilliger bij werkgroep uit handen van burgemeester Anton Stapelkamp de koninklijke onderscheiding en werd daarbij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

"Heel bijzonder wanneer je je vrouw, kinderen en mijn moeder en vervolgens de burgemeester midden in de vergadering binnenkomen. De koninklijke onderscheiding betekent voor mij erkenning en waardering wat ik doe voor de bescherming van de kerkuil. Ik zei op de avond erbij dat deze waardering ook uit gaat naar de leden van de werkgroep." Achteraf hebben zij en twee vrienden van Langwerden hem voorgedragen voor een koninklijke onderscheiding.

Enthousiasme werkt aanstekelijk: werk groep van 8 naar 28 leden

Al bijna veertig jaar steekt hij veel tijd en energie in de bescherming van de kerkuil in de Achterhoek met als doel dit uilensoort te behouden en daarbij een gezonde populatie zien te vergroten. Hij was jarenlang voorzitter van de werkgroep, die eerst uit een paar mensen bestond, maar door het enthousiasme voor de kerkuil van Langwerden zelf, heeft de groep zich uitgebreid tot 28 mensen. Zij beschermen tezamen een groot leefgebied dat zich uitstrekt over de hele Achterhoek en Liemers.

Zelf heeft de kerkuilbeschermer bij zijn huis in De Heurne een kerkuilkast opgehangen. "Daar zit geen kerkuilpaartje in maar twee bosuilen hebben de kast bezet."

Keuze voor specifiek de kerkuil

Waarom de keuze voor de kerkuil en niet de steenuil of ransuil? Die keuze komt voort uit toen hij tijdens de leraren opleiding voor de studie Biologie in contact was gekomen met ecooloog Onno de Bruin. "Die gaf aan dat het heel slecht gesteld was met de kerkuil. In de jaren '80 en '90 werd er veel landbouwgif gebruikt en was het de tijd van de ruilverkavelingen. En toen ik in de omgeving van Winterswijk een klokvormige duiventil tegen een boerderijgevel twee kerkuilen zag zitten en wist dat De Bruin mensen zocht om te helpen bij de bescherming ervan, is een werkgroep opgericht. Met de kerkuil bezig zijn werkt aanstekelijk. Het is een geweldig beest, je komt in contact met boeren, én de kerkuil fascineert vanwege hoe hij eruit ziet en 6-8 muizen eet per nacht." Karakteristiek aan de kerkuil is het helderwitte, hartvormige gezicht, de sluiert, met de donkere ogen pal naar voor gericht.

Pionier in beschermen kerkuil

Burgemeester Stapelkamp loofde Langwerden juist hierom. "Hij was een pionier op het gebied van soortbescherming en vooral een man van de praktijk. Dat uit zich in het veldwerk wat hij jaar in, jaar uit heeft gedaan, maar ook in het actief benaderen van de media en het geven van lezingen. Op deze manier wist hij nieuwe enthousiastelingen aan zich te binden, waardoor inmiddels een zeer stabiele groep in de regio actief is met het beschermen van de kerkuil", zei Stapelkamp tijdens de uitreiking van het lintje.

De populatie kerkuilen wordt goed in de gaten gehouden door jonge uilen te ringen met elk een uniek nummer. Langwerden vertelt dat er in het afgelopen jaar veel meer jonge kerkuilen zijn bijgekomen. "Het was een uitstekend muizenjaar", en in hoeverre zij het overleven is te traceren aan de ringen en de meldingen die binnenkomen bij het vogeltrekstation in Wageningen. Nestkasten ophangen gebeurt minder vaak. "Er hangen in de Achterhoek en Liemers 800 nestkasten en daarvan zijn er 100 door een paartje bezet. Dat is meer als voldoende. Het gaat om het goed onderhouden ervan." De oproepen aan mensen met een grote tuin een geschikte plek te bieden hoeven niet meer, maar bescherming heeft deze uil nog nodig.

De kerkuil is een beschermde vogel en de omvang van de populatie is in 2022 afgenomen. "Kerkzolders worden dichtgemaakt, het aantal schuren met schuurzolders zijn sterk afgenomen, maar gelukkig passen ook kerkuilen zich aan de omstandigheden aan, aldus een bevlogen Dick Langwerden.